

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 22. toukokuuta 2018
(OR. en)

8954/18

DEVGEN 66
ACP 37
FIN 386
RELEX 406
ENER 145
CLIMA 81

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 22. toukokuuta 2018

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 8550/18

Asia: Energia ja kehitys
– Neuvoston päätelmät (22. toukokuuta 2018)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3618. istunnossaan 22. toukokuuta 2018 antamat päätelmät energiasta ja kehityksestä.

Energia ja kehitys**Neuvoston päätelmät**

1. Kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja ketään ei jätetä" -periaatteen mukaisesti EU ja sen jäsenvaltiot pyrkivät avaamaan energia-alan potentiaalia edistämällä kustannustehokkaalla tavalla energian ja kehityksen kolmea toisiinsa liittyvää keskeistä tavoitetta: 1) korjataan puutteet energian saatavuudessa; 2) parannetaan energiatehokkuutta ja kehitetään uusiutuvaa energiatuotantoa; ja 3) edistetään maailmanlaajuisia toimia ilmastomuutoksen torjumiseksi Pariisin sopimuksen ja siihen liittyvien, sopimuspuolten esittämien kansallisesti määriteltyjen panostusten mukaisesti¹.
2. Neuvosto muistuttaa, että kehittyvien kumppanimaiden osalta EU ja sen jäsenvaltiot torjuvat energiaköyhyyttä kaikilla tasoilla edistämällä kohtuuhintaisen, nykyaikaisen, luotettavan ja kestävän energian yleistä saatavuutta ja näin uusiutuvaa energiaa, energiatehokkuutta ja energiajärjestelmien toimivaa hallintoa voimakkaasti suosien. Neuvosto tunnustaa, että energian saatavuus on ratkaisevassa asemassa köyhyyden poistamiseksi ja että energiakäänne on keskeisellä sijalla Agenda 2030:n toteuttamiseksi, mukaan lukien kestävän kehityksen tavoitteet. Neuvosto kehottaa kaikkia sidosryhmiä kohdistamaan tukensa muun muassa asianmukaisten sosiaalipoliittisten välineiden kautta, erityisesti köyhille ihmisille ja heikossa asemassa oleville maantieteellisille alueille. Neuvosto korostaa, että energiaköyhyys ja siihen liittyvät seuraukset ovat laittoman muuttoliikkeen perussyitä, sillä se ajaa ihmisiä etsimään parempaa toimeentuloa muualta.

¹ Esitetty yksityiskohtaisesti uudessa kehityspolitiikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa (10108/17).

3. Neuvosto painottaa monialaisten yhteyksien potentiaalia moninaisten hyötyjen ja synergioiden maksimoimiseksi edistämällä kestävää energiaa välineenä saavuttaa kestävä kehityksen tavoitteet. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä energian kytköksiin muihin aihealoihin, joita ovat köyhyyden poistaminen, sukupuolten tasa-arvo, työllisyys, kestävä maatalouden kasvu, ruokaturva, koulutus, terveys, puhdas vesi ja sanitaatio, rauha ja turvallisuus, pakolaiset sekä muut pakkomuuttotilanteet. Kompromissien riskit, muun muassa kestävä energian, ruokaturvan ja veden osalta, on hallittava, jotta lisätään resurssien käytön tehokkuutta ja synergioita, parannetaan hallintoa ja suurempaa toimintapolitiikan johdonmukaisuutta eri alojen välillä. Neuvosto painottaa lisäksi, että on tärkeää edistää toimintapoliittisia aloitteita ja tukea kumppanimaita sellaisen yhdenmukaisen toimintatavan suunnittelussa, koordinoinnissa ja toteuttamisessa, jossa käsitellään käytännössä maan, ruoan, veden ja energian tärkeimpiä keskinäisiä yhteyksiä.
4. Neuvosto tunnustaa tarpeen vahvistaa sukupuolten tasa-arvoa kaikissa kehitys- ja energiatoimissa ja muistuttaa sukupuolten tasa-arvoa edistävän EU:n toimintaohjelman sitoumuksista. Neuvosto korostaa erityisesti, että on tärkeää varmistaa naisten ja miesten yhtäläinen asema energiavarojen saatavuuden ja niiden hallinnan suhteen. Neuvosto painottaa, että on edelleen tuettava naisten, tyttöjen ja nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä ja heidän yhtäläistä osallisuuttaan energia-alalla, muun muassa naisten yrittäjyyden ja yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen sekä taloudellisten resurssien paremman saatavuuden avulla.

5. Neuvosto palauttaa mieleen päätelmänsä energiasta ja kehitysyhteistyöstä² ja EU:n globaalistrategian täytäntöönpanosta³. Afrikan ja EU:n naapurialueiden tukeminen niiden energiakäanteessä kohti kohtuuhintaista, turvallista ja kestävää energiaa on tärkeä osa EU:n energiaunionin ulkoista ulottuvuutta. Energia- ja ilmastopolitiikkojen johdonmukaisuuden parantaminen muun muassa koordinoitun ilmasto- ja energiadiplomatian avulla, jotta mahdollistetaan energiakäänne Pariisin sopimuksen tavoitteiden suuntaan, vahvistaa myös merkittävästi valtioiden ja yhteiskuntien selviytymiskykyä kumppanimaissa. EU:n globaalistrategian ja kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen mukaisesti EU on valmis tukemaan kaikkia kehityskumppanimaita niiden siirtymätoimissa, mikä on keskeistä selviytymiskyvyn ja vakauden rakentamisessa. Neuvosto toistaa, että kumppanimaissa on noudatettava tarkoin kansainvälisiä ympäristö- ja ydinturvallisuusnormeja, kuten todetaan kehityspolitiikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa.
6. Neuvosto tähdentää edelleen, että energia-ala muutokset liittyvät erottamattomasti muiden talouden alojen muutoksiin. Energia-ala on talouden keskeisenä vauhdittajana avainasemassa kestävässä kehityksessä.
7. Neuvosto korostaa tarvetta vahvistaa alueellista ja ala-alueellista yhteistyötä ja valmiuksia kestäväen energian alalla ja ilmastoalalla. Neuvosto tukee lisäksi energia-alan kustannustehokkuutta lisääviä toimia, jotka edistävät alueellista integraatiota, kauppaa ja investointeja, kuten alueellisia kestäväen energian keskuksia, joiden toiminta keskittyy alueellisiin talousyhteisöihin.

² 14839/16.

³ 6981/17.

8. Neuvosto suhtautuu myönteisesti komission yksiköiden valmisteluasiakirjaan "Kehityksen valtavirtaistaminen: uuden kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen täytäntöönpano energia-alan yhteistyössä"⁴. Neuvosto on etenkin samaa mieltä siitä, että seuraavat kolme tekijää ovat keskeisen tärkeitä kehitystavoitteiden saavuttamiseksi energia-alalla: i) poliittisen omistajuuden ja täytäntöönpanokumppanuuksien edistäminen, ii) energia-alan hallinnon ja uudistusten parantaminen ja iii) investointien edistäminen asianmukaisten politiikkojen ja sääntelykehysten avulla, mukaan lukien innovatiivisten rahoitusvälineiden avulla. Neuvosto myös korostaa, että energia-alan digitalisointia on tuettava, sillä digitaaliset ratkaisut ovat osoittautumassa välineiksi pärjätä yhä monimutkaisempien energiajärjestelmien kanssa. Neuvosto myös kannustaa komissiota lisäämään EU:n toimien näkyvyyttä, seurantaa, tiedonjakoa ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa, mukaan luettuna tiede-, teknologia- ja innovointiyhteistyön avulla, energian ja kestäväen kehityksen alalla.
9. Neuvosto ilmaisee arvostavansa marraskuussa 2017 pidetyissä itäisen kumppanuuden huippukokouksessa ja Afrikan unionin ja Euroopan unionin 5. huippukokouksessa energiasta ja kehityksestä tehtyjä päätöksiä ja sitoumuksia.
10. Neuvosto suhtautuu myös myönteisesti konkreettisiin toimiin energian ja kehityksen alalla, mukaan lukien edistykseen EU4Energy-aloitteen ja Afrikan uusiutuvia energialähteitä koskevan aloitteen osalta. Neuvosto tunnustaa muiden kumppanuusaloitteiden, kuten International Solar Alliance -aloitteen potentiaalin.
11. Neuvosto kannustaa energian ja kehityksen alalla kestävien hankintojen käyttöön, jotta saavutettaisiin oikea tasapaino kestäväen kehityksen kolmen pilarin – taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristöllisen – välillä hankittaessa tavaroita, palveluita tai urakoita hankkeiden eri vaiheissa.
12. Neuvosto korostaa jälleen kansalaisjärjestöjen ja paikallisviranomaisten roolia ratkaisevina kumppaneina kestäväen kehityksen tavoitteen 7 saavuttamisessa, erityisesti kumppaneina mahdollistamassa energian saatavuus sekä kaupunki- että maaseutualueilla.

⁴ 15866/17.

13. Neuvosto korostaa kaikkien asianomaisten sidosryhmien mukaansaamisen tärkeyttä, yksityissektori mukaan luettuna, investointien lisäämiseksi lieventämällä rahoitusriskejä ja hankkimalla lisää resursseja energia- ja kehitystarkoituksiin. Neuvosto antaa tässä yhteydessä tunnustusta rahoituslähteitä yhdistämällä tuetuille temaattisille aloitteille ja suhtautuu myönteisesti ulkoisen investointiohjelman / Euroopan kestävän kehityksen rahaston alaiseen, kestävää energiaa ja yhteyksiä koskevan investointiosion rakenteeseen. Tällä välineellä tuetaan investointeja ja rahoituksen parempaa saatavuutta, mukaan luettuna uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden osalta. Siitä on hyötyä kumppanimaille ja yksityissektorille Afrikassa ja EU:n naapurimaissa, sillä siinä pyritään käyttämään tehokkaasti kestävää energiaa osallistavan talouskasvun ja kestävän kehityksen edistäjänä ja siten puuttumaan erityisiin muuttoliikkeen sosioekonomisiin perussyihin.
14. Neuvosto tunnustaa komission pyrkimykset vahvistaa EU:n rahoituslähteiden yhdistämistoimien kehittämistä ja rahoituksen täydentävyyttä, erityisesti energian ja kehityksen alalla. Neuvosto toistaa EU:n ja sen jäsenvaltioiden sitoumuksen käyttää rahoituslähteiden yhdistämistä kehitysrahoitusta koskevassa Addis Abeban toimintasuunnitelmassa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.⁵
15. Neuvosto muistuttaa, että EU ja sen jäsenvaltiot edistävät myös ympäristölle haitallisten fossiilisten polttoaineiden tukien asteittaista lakkauttamista ja tukevat turvallisia ja kestäviä, resurssitehokkaita ja ilmaston kannalta älykkäitä ratkaisuja, jotka myötävaikuttavat tehokkaammin köyhyyden poistamiseen.
16. Neuvosto suhtautuu myönteisesti kestävän kehityksen tavoitteen 7 nopeampaan täytäntöönpanoon pyrkiviin toimiin, kuten puhtaisiin ruoanvalmistus- ja lämmitysratkaisuihin, sähkön saatavuuserojen poistamiseen ja hajautettujen ja paikallisten uudistuvan energian ratkaisujen potentiaalin käyttöönottoon.

⁵ Kehitysrahoitusta käsitelleen kolmannen kansainvälisen konferenssin päätösasiakirja: Addis Abeban toimintasuunnitelma, kohta 48 (15. heinäkuuta 2015).

17. Neuvosto korostaa niiden globaalien energia- ja kehityskumppanuuksien merkitystä, joilla pyritään antamaan kaikentasoisille sidosryhmille mahdollisuus toteuttaa omatoimisesti kokonaisvaltaisia muuntamisprosesseja. Sen vuoksi se kannustaa jäsenvaltioita ja komissiota varmistamaan tehokkaan yhteistyön ja koordinoinnin, mukaan lukien YK:n ilmastopöytäsoittimien 24. osapuolikonferenssin ja kestävän kehityksen korkean tason poliittisen foorumin, jotka pidetään vuonna 2018, valmistelussa.
-